

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Кафедра загальної психології

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Проректор з науково-
педагогічної роботи

“ _____ ” _____ 20__ р.

Робоча програма навчальної дисципліни
ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ. ПРАКТИКУМ З ПСИХОЛОГІЇ

рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
галузь знань	<u>05 соціальні та поведінкові науки</u> (шифр і назва)
спеціальність	<u>053 психологія</u> (шифр і назва)
освітньо-професійна програма	психологія <u>(шифр і назва)</u>
вид дисципліни	<u>обов'язкова</u>
факультет	<u>психології</u>

2020 / 2021 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою факультету психології

“ _____ ” _____ 20 року, протокол № _____

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: Маєвська Н.А., к. психол. н., доцент, доцент кафедри загальної психології факультету психології.

Програму схвалено на засіданні кафедри загальної психології

Протокол від “09” червня 2020 року № 5

Завідувач кафедри загальної психології

_____ Валерій ОЛЕФІР
(підпис)

Програму погоджено методичною комісією факультету психології

Протокол від “ _____ ” _____ 20__ року № _____

Голова методичної комісії факультету психології

_____ Юлія ГІМАЄВА
(підпис)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Експериментальна психологія. Практикум з психології» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 053 психологія.

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Експериментальна психологія. Практикум з психології» є забезпечення усвідомлення та оволодіння студентами основними методами дослідження особистості.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни:

- засвоєння основних положень теоретичних концепцій особистості;
- опанування процедурою наукового психологічного дослідження;
- формування самостійності в роботі з літературними джерелами;
- навчання плануванню та проведенню дослідження індивідуально-психологічних особливостей особистості;
- напрацювання вміння встановлення контакту з досліджуваними;
- формування професійної відповідальності.

1.3. Кількість кредитів – 4.

1.4. Загальна кількість годин – 120.

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Обов'язкова	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
2-й	2-й
Семестр	
4-й	4-й
Лекції	
16 год.	4 год.
Практичні, семінарські заняття	
год.	
Лабораторні заняття	
32 год.	12 год.
Самостійна робота	
72 год.	104 год.
Індивідуальні завдання	
год.	

1.6. Заплановані результати навчання:

Студенти після успішного завершення програми мають продемонструвати заплановані уміння:

- методично вірно ставити та проводити експеримент;
- вільно орієнтуватися в методах дослідження основних характеристик пізнавальної сфери та інтелекту;
- уміло аналізувати та узагальнювати результати експерименту та спостереження;
- проводити інтерпретацію результатів експерименту, інтегруючи та систематизуючи отримані знання.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Особистість як об'єкт психологічного пізнання

Тема 1. Напрями дослідження особистості в психології

Проблема особистості у психології. Методи дослідження особистості в теоріях особистості. Методи збору даних. Три основні підходи до емпіричного дослідження особистості: клінічні, експериментальні, кореляційні дослідження.

Етичні принципи проведення психологічного дослідження.

Розділ 2. Методи вивчення особистості

Тема 2. Методи дослідження Я-концепції особистості

Концептуальні підходи до розуміння психологічної структури Я-концепції. Когнітивна, оцінкова та поведінкова складові Я-концепції.

Класифікація методів дослідження Я-концепції.

Тема 3. Методи вивчення мотиваційної сфери особистості

Основні підходи до вивчення мотивації. Специфіка вивчення мотивації у психоаналізі, біхевіоризмі, гуманістичній психології: основні поняття, принципи та методи дослідження. Експериментально-психологічні дослідження мотиваційної динаміки: ефект незавершеної дії (ефект Б.В. Зейгарник), дослідження феноменів заміщення та психічного перенасичення, дослідження рівня домагань.

Методики дослідження мотивації: прямі методи, особистісні опитувальники, проективні методи.

Тема 4. Методи вивчення темпераменту особистості

Визначення та властивості темпераменту. Типологія темпераменту. Загальна характеристика розвитку психодинамічних властивостей особистості.

Зміст методик дослідження індивідних психологічних властивостей особистості за параметром реактивності.

Тема 5. Методи вивчення характеру особистості

Співвідношення темпераменту та характеру особистості. Визначення поняття характеру та його властивості. Акцентуації характеру.

Методи дослідження характеру.

Тема 6. Методи дослідження емоційної сфери особистості

Специфіка емоційної сфери особистості. Проблема сталих емоційних відносин. Емоційні стани, їхнє експериментальне дослідження. Емоційний інтелект та методи його дослідження.

Тема 7. Багатофакторні методи дослідження особистості

Метод факторного аналізу та основне правило його використання при вивченні особистості. Дослідження Г. Айзенка, Р. Кетела, В. Нормана та Л. Голдберга.

Загальна характеристика 16-факторного опитувальника Р. Кетела (16-PF). Первинні та вторинні фактори. Алгоритм інтерпретації факторів.

Загальна характеристика «Переробленого особистісного опитувальника NEO» Л. Голдберга та адаптованого «Опитувальника для вимірювання п'яти факторів особистості (TIPI-UKR)».

Розділ 3. Письмовий звіт за результатами проведення психологічного дослідження особистості

Тема 8. Загальні вимоги до складання психологічної характеристики

Особливості звіту про психологічне обстеження особистості. Вступ до звіту. Основні розділи: «Інтелектуальна сфера», «Особливості Я-концепції», «Мотиваційна сфера», «Емоційна сфера», «Особливості спілкування».

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усьо-го	у тому числі					усьо-го	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	ср		л	п	лаб	інд	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Особистість як об'єкт психологічного пізнання												
Тема 1. Напрямки дослідження особистості у психології	10	2		6		2	7	1		2		4
Разом за розділом 1	10	4		6		2	7	1		2		4
Розділ 2. Методи вивчення особистості												
Тема 2. Методи	13	2		4		7		0.5		1.5		14

вивчення я- концепції особистості												
Тема 3. Методи дослідження мотиваційної сфери особистості	13	2		4		7		0.5		3		14
Тема 4. Методи вивчення темпераменту	7	2		2		3	8.25	0.25		1		7
Тема 5. Методи дослідження характеру	8	2		4		4	8.25	0.25		1		7
Тема 6. Методи дослідження емоційної сфери особистості	15	2		6		7		0.5		1.5		14
Тема 7. Багатофакторні методи дослідження особистості	16	2		6		8		0.5		2		16
Разом за розділом 2	74	10		26		36		2.5		10		72
Розділ 3. Письмовий звіт за результатами проведення психологічного дослідження особистості												
Тема 8. Загальні вимоги до складання психологічної характери- стики	36	2		0		34		0.5				28
Разом за розділом 3	36	2		0		34		0.5		0		28
Усього годин	120	16		32		72		4		12		104

4. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
1	Методи психологічного дослідження особистості	2	1
2	Експеримент як метод психологічного дослідження	2	1
3	Проективна методика „Я соціально-символічні завдання”	2	1
4	Методика дослідження самооцінки особистості та визначення індексу задоволення собою	2	0,5
5	Оцінка задоволеності потреб методом парних порівнянь	2	1
6	Оцінка мотивації успіху та боязні невдач	2	1
7	Дослідження цінностей особистості (опитувальник Ш.Шварца)	2	1
8	Тест РЕН (новий варіант методики Г. Айзенка)	2	0,5
9	Вивчення основних рис характеру методом прямого оцінювання	2	0,5
10	Адаптований характерологічний опитувальник К. Леонгарда-Х. Смішека	2	0,5
11	Диференційні шкали емоцій (за К. Ізардом)	2	0,5
12	Шкала особистісної тривожності Спілбергера-Ханіна	2	1
13	Методика «ЕМІн»	2	0,5
14	Методика багатофакторного дослідження особистості Р. Кеттелла	4	1
15	Опитувальник для вимірювання п'яти факторів особистості (TIPI-UKR)	2	1
Разом		32	12

5.Завдання для самостійної роботи

№	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин
---	--------------------------------	-----------------

з/п		денна форма навчання	заочна форма навчання
1	Підготовка до лекцій	8	8
2	Підготовка до лабораторних робіт	16	32
3	Підготовка до контрольних робіт	4	15
4	Ознайомлення з методами дослідження особистості в психоаналітичній теорії	6	6
5	Ознайомлення з методами дослідження особистості в аналітичній психології К.Г. Юнга	6	6
6	Ознайомлення з методами дослідження особистості в соціально-психологічних теоріях (А. Адлер, Е. Фромм, К. Хорні)	6	6
7	Ознайомлення з методами дослідження особистості в центрованій на людині теорії К. Роджерса	6	6
8	Аналіз експерименту	10	10
9	Психологічна характеристика досліджуваного	10	15
Разом		72	104

6. Індивідуальні завдання

Не передбачені

7. Методи навчання

Протягом викладання дисципліни «Експериментальна психологія. Практикум з психології» використовуються такі методи навчання, як лекції (лекції-візуалізації, лекції з помилками) та лабораторні заняття.

8. Методи контролю

8.1. Для студентів денної форми навчання

Передбачається оцінка звітів з лабораторних робіт, виконання аналізу експерименту та двох контрольних робіт, а також оцінка виконання студентами психологічної характеристики досліджуваного.

8.2. Для студентів заочної форми навчання

Передбачається оцінка звітів з лабораторних робіт, виконання аналізу експерименту та однієї контрольної роботи, а також оцінка виконання студентами психологічної характеристики досліджуваного.

9. Схема нарахування балів

9.1. Для студентів денної форми навчання:

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання											Залікова робота	Сума
Розділ 1	Розділ2						Розділ3	Контрольна робота, передбачена навчальним планом	Індивідуальне завдання	Разом		
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8					
4	4	6	14 (л.р. експ.)	4	6	4	18	-	-	60	40	100

T1, T2 ... – теми розділів.

9.2. Для студентів заочної форми навчання:

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання											Залікова робота	Сума
Розділ 1	Розділ2						Розділ3	Контрольна робота, передбачена навчальним планом	Індивідуальне завдання	Разом		
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8					
4	4	6	2	4	6	4	12	18	-	60	40	100

T1, T2 ... – теми розділів.

Критерії оцінювання

Для студентів денної форми навчання

Лабораторні роботи

За результатами виконання лабораторної роботи студент пише звіт, який містить наступні рубрики: назву роботи, її мету, характеристику досліджуваного, його стану, матеріали та обладнання, хід виконання, протокол дослідження, результати та висновки.

Робота оцінюється у **2 бали**, якщо:

1. її вчасно подано на перевірку (у день виконання, або на наступному занятті);
2. присутні усі рубрики;
3. результати та висновки повні та ґрунтовні.

У випадку несвоєчасного подання без поважних причин та (або) за наявності незначних помилок оцінка знижується на один бал.

0 балів – у випадку невідповідності висновків отриманим результатам.

Контрольні роботи

Програмою передбачено проведення 2 контрольних робіт у вигляді тестових завдань (по 9 питань у кожній контрольній роботі). У випадку правильної відповіді на питання нараховується *1 бал*.

Перша контрольна робота проводиться за результатами самостійної роботи за темами 3,4,5,6 з переліку тем для самостійної роботи. Друга – на засвоєння теоретичного матеріалу.

Максимальна оцінка за кожну контрольну роботу – **9 балів**.

Аналіз експерименту

Студентам пропонується знайти та роздрукувати опис класичного психологічного експерименту з вивчення особистості та проаналізувати його у таких термінах метапонять експериментальної психології:

- 1) проблема дослідження;
  - 2) змінні (незалежні, залежні, операційні, зовнішні);
  - 3) гіпотеза (теоретична, експериментальна);
  - 4) метод дослідження (експериментальний, квазіекспериментальний, неекспериментальний та ін.);
  - 5) експериментальний план (для експериментального дослідження); способи контролю змінних;
  - 6) методи статистичного оцінювання результатів.
- 1, 2, 3, 4, 5, 6 пункти оцінюються максимально у *2 бали* у випадку правильно визначених відповідних компонентів.

Максимальна оцінка – **12 балів**.

Психологічна характеристика містить:

1. Вступ.
2. Розділ «Інтелектуальна сфера».
3. Розділ «Особливості Я-концепції».
4. Розділ «Мотиваційна сфера».
5. Розділ «Емоційна сфера».
6. Розділ «Особливості спілкування».
7. Висновки та рекомендації.
8. Додатки (показники за усіма методиками).

Загальна сума – 40 балів.

За вступ нараховується **5 балів**, якщо в ньому зазначені усі необхідні відомості, відсутні помилки; **3 бали** – якщо містить незначні помилки (1-2);

0 балів – за відсутності відповідної рубрики.

За розділи «Інтелектуальна сфера», «Особливості Я-концепції», «Мотиваційна сфера», «Емоційна сфера», «Особливості спілкування»:

5 балів виставляється, якщо повністю розкрито зміст розділу, опис відповідає виміряним показникам, відсутні помилки;

4 бали - якщо опис містить дрібні неточності, незначні помилки (не більше 1-2);

3 бали – значні неточності, неповна відповідність результатам дослідження;

2 бали – велика кількість помилок, опис майже не збігається з результатами дослідження;

1 бал – опис не відповідає результатам дослідження;

0 балів – розділ відсутній.

Висновки та рекомендації оцінюються також в **5 балів**, якщо вони повні, ґрунтовні, не містять помилок; **4 бали** - містять дрібні неточності,

незначні помилки; **3 бали** – якщо висновки повні, проте рекомендації формальні; **2 бали** – висновки та рекомендації неповні або присутня велика кількість помилок; **1 бали** – присутні висновки, але відсутні рекомендації, дуже велика кількість помилок та неточностей або наявні формальні висновки, проте рекомендації відсутні; **0 балів** – за відсутності відповідної рубрики.

5 балів за додатки виставляються, якщо представлені дані за усіма методиками, які заплановані програмою курсу. За відсутність показників за однією методикою знижує оцінку на **0,5 бала**. На **1 бал** знижується оцінка за помилки у даних.

Для студентів заочної форми навчання

Контрольна робота

Програмою передбачено проведення контрольної роботи, яка містить 2 питання. Максимальна оцінка за перше питання – **9 балів**, за друге – **9 балів**.

Варіанти контрольної роботи

Варіант 1

1. Класифікація та опис методів вивчення Я-концепції особистості.
2. Методи дослідження особистості в психоаналітичній теорії.

Варіант 2

1. Класифікація та опис методів дослідження мотиваційної сфери особистості.
2. Методи дослідження особистості в аналітичній психології К.Г. Юнга.

Варіант 3

1. Класифікація та опис методів вивчення темпераменту та характеру особистості .
2. Методи дослідження особистості в соціально-психологічних теоріях (А. Адлер, Е. Фромм, К. Хорні).

Варіант 4

1. Класифікація та опис методів дослідження емоційної сфери особистості.
2. Методи дослідження особистості в центрованій на людині теорії К. Роджерса.

Аналіз експерименту

Студентам пропонується знайти та роздрукувати опис класичного психологічного експерименту з вивчення особистості та проаналізувати його у таких термінах метапонять експериментальної психології:

- 1) проблема дослідження;
- 2) змінні (незалежні, залежні, операційні, зовнішні);
- 3) гіпотеза (теоретична, експериментальна);
- 4) метод дослідження (експериментальний, квазіекспериментальний, неекспериментальний та ін.);
- 5) експериментальний план (для експериментального дослідження); способи контролю змінних;
- 6) методи статистичного оцінювання результатів.

1, 4, 5, 6 пункти оцінюються максимально *1 бал*, *2 – 3 бали*, *3 – 2 бали* у випадку правильно визначених відповідних компонентів.

Максимальна оцінка – **9 балів**.

Лабораторні роботи

За результатами виконання лабораторної роботи студент пише звіт, який містить наступні рубрики: назву роботи, її мету, характеристику досліджуваного, його стану, матеріали та обладнання, хід виконання, протокол дослідження, результати та висновки.

Робота оцінюється у **2 бали**, якщо:

її вчасно подано на перевірку (у день виконання, або на наступному занятті);

присутні усі рубрики;

результати та висновки повні та ґрунтовні.

У випадку несвоєчасного подання без поважних причин та (або) за наявності незначних помилок оцінка знижується на один бал.

0 балів – у випадку невідповідності висновків отриманим результатам.

Психологічна характеристика містить:

3. Вступ.

4. Розділ «Інтелектуальна сфера».

3. Розділ «Особливості Я-концепції».

4. Розділ «Мотиваційна сфера».

5. Розділ «Емоційна сфера».

6. Розділ «Особливості спілкування».

7. Висновки та рекомендації.

8. Додатки (показники за усіма методиками).

Загальна сума – 40 балів.

За вступ нараховується **5 балів**, якщо в ньому зазначені усі необхідні відомості, відсутні помилки; **3 бали** – якщо містить незначні помилки (1-2);

0 балів – за відсутності відповідної рубрики.

За розділи «Інтелектуальна сфера», «Особливості Я-концепції», «Мотиваційна сфера», «Емоційна сфера», «Особливості спілкування»:

5 балів виставляється, якщо повністю розкрито зміст розділу, опис відповідає вимірним показникам, відсутні помилки;

4 бали - якщо опис містить дрібні неточності, незначні помилки (не більше 1-2);

3 бали – значні неточності, неповна відповідність результатам дослідження;

2 бали – велика кількість помилок, опис майже не збігається з результатами дослідження;

1 бал – опис не відповідає результатам дослідження;

0 балів – розділ відсутній.

Висновки та рекомендації оцінюються також в **5 балів**, якщо вони повні, ґрунтовні, не містять помилок; **4 бали** - містять дрібні неточності, незначні помилки; **3 бали** – якщо висновки повні, проте рекомендації формальні; **2 бали** – висновки та рекомендації неповні або присутня велика кількість помилок; **1 бали** – присутні висновки, але відсутні рекомендації, дуже велика кількість помилок та неточностей або наявні формальні висновки, проте рекомендації відсутні; **0 балів** – за відсутності відповідної рубрики.

5 балів за додатки виставляються, якщо представлені дані за усіма методиками, які заплановані програмою курсу. За відсутність показників за однією методикою знижує оцінку на **0,5 бала**. На **1 бал** знижується оцінка за помилки у даних.

Психологічна характеристика досліджуваного – залікова робота з курсу.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка
90 – 100	зараховано
70-89	
50-69	
1-49	не зараховано

10. Рекомендована література

Основна література

1. Верещагина Л.А. Психология потребностей и мотивация персонала / Л.А.Верещагина. – Харьков, 2005. – 156 с.
2. Гуменюк О. Психологія Я-концепції: Навчальний посібник / О.Гуменюк. – Тернопіль: Економічна думка, 2004. – 310 с.
3. Дружинин В. Н. Экспериментальная психология / В. Н. Дружинин. – СПб.: “Питер”, 2000. – 320 с.
4. Елисеев О.П. Практикум по психологии личности / О.П. Елисеев. – СПб.: Питер, 2007. – 512 с.
5. Максименко С.Д., Носенко Е.Л. Експериментальна психологія (дидактичний тезаурус) / С.Д. Максименко, Е.Л. Носенко– К.: МАУП, 2002. – 128 с.
6. Методики исследования Эмоциональной сферы человека / сост. Е.В. Заика, А.И. Зимовин. – Харьков: «ПромАрт», 2018. – 260 с.
7. Мельников В.М., Ямпольский Л.Т. Введение в экспериментальную психологию личности / В.М. Мельников, Л.Т. Ямпольский. – М., 1985.
8. Первин Л., Джон О. Психология личности: Теория и исследования / Л.Первин, О. Джон. – М.: Аспект Пресс, 2000. – 607 с.
9. Практикум по общей и экспериментальной психологии / Под ред. А. А. Крылова, С. А. Маничева. – СПб: Питер, 2000. – 560 с.
10. Психологические тесты / Под ред. А. А. Карелина: В 2 т. – М.: Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 2000. – Т. 1. – 312 с.
11. Психологические тесты / Под ред. А. А. Карелина: В 2 т. – М.: Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 2000. – Т. 2. – 248 с.
12. Реан А.А. Психология изучения личности / А.А. Реан. – СПб.: Изд-во Михайлова В.А., 1999. – 288 с.

Допоміжна література

1. Беседин А. Н. Книга практического психолога: Часть 1 / А.Н. Беседин, И. И. Липатов, А. В. Тимченко, В. Б. Шапарь. – Харьков: РИП “Оригинал”, фирма “Фортуна прес”, 1996.- 302 с.
2. Беседин А. Н. Книга практического психолога: Часть 2 / А. Н.Беседин, И. И. Липатов, А. В. Тимченко, В. Б. Шапарь – Харьков: РИП “Оригинал”, фирма “Фортуна – пресс”, 1996. – 415 с.
3. Бурлачук Л. Ф., Королев Д. К. Адаптация опросника для диагностики пяти факторов личности / Л. Ф. Бурлачук, Д. К. Королев // Вопросы психологии, 2000. – № 1. – С. 126 – 134.
4. Експериментальна психологія особистості: Навчально-методичний комплекс для студентів зі спеціальності „Психологія” / Укладач: к.психол.н. Маєвська Н.А. – Х.: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2007. – 16 с.
5. Ильин Е.П. Мотивация и мотивы / Е.П. Ильин. – СПб.: Питер, 2008. – 512 с.
6. Ильин Е.П. Эмоции и чувства / Е.П. Ильин. – СПб.: Питер, 2002. – 752 с.
7. Пашукова Т. І. Практикум із загальної психології / Пашукова Т. І. , А.І.Допіра, Г. В. Дьяконов. – К.: Т-во «Знання», КОО, 2000. – 204 с.

8. Холл К.С., Линдсей Г. Теории личности / К.С. Холл, Г. – М. Линдсей: «КСП+», 1997. – 720 с.

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

**Навчальна дисципліна:
Експериментальна психологія.**

Критерії оцінювання

Для студентів денної форми навчання

Лабораторні роботи

За результатами виконання лабораторної роботи студент пише звіт, який містить наступні рубрики: назву роботи, її мету, характеристику досліджуваного, його стану, матеріали та обладнання, хід виконання, протокол дослідження, результати та висновки.

Робота оцінюється у **2 бали**, якщо:

- її вчасно подано на перевірку (у день виконання, або на наступному занятті);
- присутні усі рубрики;
- результати та висновки повні та ґрунтовні.

У випадку несвоєчасного подання без поважних причин та (або) за наявності незначних помилок оцінка знижується на один бал.

0 балів – у випадку невідповідності висновків отриманим результатам.

Контрольні роботи

Програмою передбачено проведення 2 контрольних робіт у вигляді тестових завдань (по 9 питань у кожній контрольній роботі). У випадку правильної відповіді на питання нараховується *1 бал*.

Перша контрольна робота проводиться за результатами самостійної роботи за темами 3,4,5,6 з переліку тем для самостійної роботи. Друга – на засвоєння теоретичного матеріалу.

Максимальна оцінка за кожну контрольну роботу – **9 балів**.

Аналіз експерименту

Студентам пропонується знайти та роздрукувати опис класичного психологічного експерименту з вивчення особистості та проаналізувати його у таких термінах метапонять експериментальної психології:

- 1) проблема дослідження;
- 2) змінні (незалежні, залежні, операційні, зовнішні);
- 3) гіпотеза (теоретична, експериментальна);
- 4) метод дослідження (експериментальний, квазіекспериментальний, неекспериментальний та ін.);
- 5) експериментальний план (для експериментального дослідження);
способи контролю змінних;
- б) методи статистичного оцінювання результатів.

1, 2, 3, 4, 5, 6 пункти оцінюються максимально у **2 бали** у випадку правильно визначених відповідних компонентів.

Максимальна оцінка – **12 балів**.

Психологічна характеристика містить:

5. Вступ.
6. Розділ «Інтелектуальна сфера».
3. Розділ «Особливості Я-концепції».
4. Розділ «Мотиваційна сфера».
5. Розділ «Емоційна сфера».
6. Розділ «Особливості спілкування».
7. Висновки та рекомендації.
8. Додатки (показники за усіма методиками).

Загальна сума – 40 балів.

За вступ нараховується **5 балів**, якщо в ньому зазначені усі необхідні відомості, відсутні помилки; **3 бали** – якщо містить незначні помилки (1-2);

0 балів – за відсутності відповідної рубрики.

За розділи «Інтелектуальна сфера», «Особливості Я-концепції», «Мотиваційна сфера», «Емоційна сфера», «Особливості спілкування»:

5 балів виставляється, якщо повністю розкрито зміст розділу, опис відповідає виміряним показникам, відсутні помилки;

4 бали - якщо опис містить дрібні неточності, незначні помилки (не більше 1-2);

3 бали – значні неточності, неповна відповідність результатам дослідження;

2 бали – велика кількість помилок, опис майже не збігається з результатами дослідження;

1 бал – опис не відповідає результатам дослідження;

0 балів – розділ відсутній.

Висновки та рекомендації оцінюються також в **5 балів**, якщо вони повні, ґрунтовні, не містять помилок; **4 бали** - містять дрібні неточності, незначні помилки; **3 бали** – якщо висновки повні, проте рекомендації формальні; **2 бали** – висновки та рекомендації неповні або присутня велика кількість помилок; **1 бали** – присутні висновки, але відсутні рекомендації, дуже велика кількість помилок та неточностей або наявні формальні висновки, проте рекомендації відсутні; **0 балів** – за відсутності відповідної рубрики.

5 балів за додатки виставляються, якщо представлені дані за усіма методиками, які заплановані програмою курсу. За відсутність показників за однією методикою знижує оцінку на **0,5 бала**. На **1 бал** знижується оцінка за помилки у даних.

Для студентів заочної форми навчання

Контрольна робота

Програмою передбачено проведення контрольної роботи, яка містить 2 питання. Максимальна оцінка за перше питання – **9 балів**, за друге – **9 балів**.

Варіанти контрольної роботи

Варіант 1

3. Класифікація та опис методів вивчення Я-концепції особистості.
4. Методи дослідження особистості в психоаналітичній теорії.

Варіант 2

3. Класифікація та опис методів дослідження мотиваційної сфери особистості.
4. Методи дослідження особистості в аналітичній психології К.Г. Юнга.

Варіант 3

3. Класифікація та опис методів вивчення темпераменту та характеру особистості .
4. Методи дослідження особистості в соціально-психологічних теоріях (А. Адлер, Е. Фромм, К. Хорні).

Варіант 4

3. Класифікація та опис методів дослідження емоційної сфери особистості.
4. Методи дослідження особистості в центрованій на людині теорії К. Роджерса.

Аналіз експерименту

Студентам пропонується знайти та роздрукувати опис класичного психологічного експерименту з вивчення особистості та проаналізувати його у таких термінах метапонять експериментальної психології:

- 1) проблема дослідження;
- 2) змінні (незалежні, залежні, операційні, зовнішні);
- 3) гіпотеза (теоретична, експериментальна);
- 4) метод дослідження (експериментальний, квазіекспериментальний, неекспериментальний та ін.);
- 5) експериментальний план (для експериментального дослідження);
способи контролю змінних;
- 6) методи статистичного оцінювання результатів.

1, 4, 5, 6 пункти оцінюються максимально *1 бал*, 2 – *3 бали*, 3 – *2 бали* у випадку правильно визначених відповідних компонентів.

Максимальна оцінка – **9 балів**.

Лабораторні роботи

За результатами виконання лабораторної роботи студент пише звіт, який містить наступні рубрики: назву роботи, її мету, характеристику досліджуваного, його стану, матеріали та обладнання, хід виконання, протокол дослідження, результати та висновки.

Робота оцінюється у **2 бали**, якщо:

її вчасно подано на перевірку (у день виконання, або на наступному занятті);

присутні усі рубрики;

результати та висновки повні та ґрунтовні.

У випадку несвоєчасного подання без поважних причин та (або) наявності незначних помилок оцінка знижується на один бал.

0 балів – у випадку невідповідності висновків отриманим результатам.

Психологічна характеристика містить:

1. Вступ.
2. Розділ «Інтелектуальна сфера».
3. Розділ «Особливості Я-концепції».
4. Розділ «Мотиваційна сфера».
5. Розділ «Емоційна сфера».
6. Розділ «Особливості спілкування».
7. Висновки та рекомендації.
8. Додатки (показники за усіма методиками).

Загальна сума – 40 балів.

За вступ нараховується **5 балів**, якщо в ньому зазначені усі необхідні відомості, відсутні помилки; **3 бали** – якщо містить незначні помилки (1-2);

0 балів – за відсутності відповідної рубрики.

За розділи «Інтелектуальна сфера», «Особливості Я-концепції», «Мотиваційна сфера», «Емоційна сфера», «Особливості спілкування»:

5 балів виставляється, якщо повністю розкрито зміст розділу, опис відповідає вимірним показникам, відсутні помилки;

4 бали - якщо опис містить дрібні неточності, незначні помилки (не більше 1-2);

3 бали – значні неточності, неповна відповідність результатам дослідження;

2 бали – велика кількість помилок, опис майже не збігається з результатами дослідження;

1 бал – опис не відповідає результатам дослідження;

0 балів – розділ відсутній.

Висновки та рекомендації оцінюються також в **5 балів**, якщо вони повні, ґрунтовні, не містять помилок; **4 бали** - містять дрібні неточності, незначні помилки; **3 бали** – якщо висновки повні, проте рекомендації формальні; **2 бали** – висновки та рекомендації неповні або присутня велика кількість помилок; **1 бал** – присутні висновки, але відсутні рекомендації, дуже велика кількість помилок та неточностей або наявні формальні

висновки, проте рекомендації відсутні; **0 балів** – за відсутності відповідної рубрики.

5 балів за додатки виставляються, якщо представлені дані за усіма методиками, які заплановані програмою курсу. За відсутність показників за однією методикою знижує оцінку на **0,5 бала**. На **1 бал** знижується оцінка за помилки у даних.

Психологічна характеристика досліджуваного – залікова робота з курсу.

до робочої програми навчальної дисципліни
«Експериментальна психологія. Практикум з психології»
для студентів, що навчаються за індивідуальним планом

Форма роботи	Критерії оцінювання	Терміни подачі на перевірку
<p style="text-align: center;">Лабораторні роботи</p> <p>(теми див. в п. 4 робочої програми для денної форми навчання)</p> <p>За результатами виконання лабораторної роботи студент пише звіт, який містить наступні рубрики: назву роботи, її мету, характеристику досліджуваного, його стану, матеріали та обладнання, хід виконання, протокол дослідження, результати та висновки. Подаються результати дослідження двох обстежуваних.</p>	<p>Робота оцінюється у 2 бали, якщо:</p> <ul style="list-style-type: none"> • її вчасно подано на перевірку (у день виконання, або на наступному занятті); • присутні усі рубрики; • результати та висновки повні та ґрунтовні. <p>У випадку несвоєчасного подання без поважних причин та (або) за наявності незначних помилок оцінка знижується на один бал.</p> <p>0 балів – у випадку невідповідності висновків отриманим результатам.</p>	Щотижня
<p style="text-align: center;">Контрольна робота</p> <p>Перша контрольна робота проводиться за результатами самостійної роботи за темами 4,5,6,7 з переліку тем для самостійної роботи. Друга – на засвоєння теоретичного матеріалу.</p>	Нараховується 1 бал за співпадіння з ключем. Максимальна оцінка за першу контрольну роботу – 9 балів , за другу – 9 балів .	Заліковий тиждень
<p style="text-align: center;">Аналіз експерименту</p> <p>Студентам пропонується знайти та роздрукувати опис класичного психологічного експерименту з вивчення особистості та проаналізувати його у таких термінах метапонять експериментальної психології:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) проблема дослідження; 2) змінні (незалежні, залежні, операційні, зовнішні); 3) гіпотеза (теоретична, 	<p>1, 2, 3, 4, 5, 6 пункти оцінюються максимально у 2 бали у випадку правильно визначених відповідних компонентів. За наявності помилок оцінка знижується на 1 бал.</p> <p>0 балів – за відсутності визначення поняття.</p> <p>Максимальна оцінка – 12 балів.</p>	Перший тиждень квітня

<p>експериментальна); 4) метод дослідження (експериментальний, квазіекспериментальний, неекспериментальний та ін.); 5) експериментальний план (для експериментального дослідження); способи контролю змінних; 6) методи статистичного оцінювання результатів</p>		
<p>Психологічна характеристика містить:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вступ. 2. Розділ «Інтелектуальна сфера». 3. Розділ «Особливості Я-концепції». 4. Розділ «Мотиваційна сфера». 5. Розділ «Емоційна сфера». 6. Розділ «Особливості спілкування». 7. Висновки та рекомендації. 8. Додатки (показники за усіма методиками). 	<p>За вступ нараховується 5 балів, якщо в ньому зазначені усі необхідні відомості, відсутні помилки; 3 бали – якщо містить незначні помилки (1-2); 0 балів – за відсутності відповідної рубрики.</p> <p>За розділи «Інтелектуальна сфера», «Особливості Я-концепції», «Мотиваційна сфера», «Емоційна сфера», «Особливості спілкування»:</p> <p>5 балів виставляється, якщо повністю розкрито зміст розділу, опис відповідає вимірним показникам, відсутні помилки;</p> <p>4 бали - якщо опис містить дрібні неточності, незначні помилки (не більше 1-2);</p> <p>3 бали – значні неточності, неповна відповідність результатам дослідження;</p> <p>2 бали – велика кількість помилок, опис майже не збігається з результатами дослідження;</p> <p>1 бал – опис не відповідає результатам дослідження;</p> <p>0 балів – розділ відсутній.</p> <p>Висновки та рекомендації оцінюються також в 5 балів, якщо вони повні, ґрунтовні, не містять помилок; 4 бали - містять дрібні неточності, незначні помилки; 3 бали – якщо висновки повні, проте рекомендації формальні; 2 бали – висновки та рекомендації неповні або присутня велика кількість помилок; 1 бали – присутні висновки, але відсутні рекомендації, дуже велика кількість помилок та неточностей або наявні формальні висновки, проте рекомендації</p>	<p>Заліковий тиждень</p>

	<p>відсутні; 0 балів – за відсутності відповідної рубрики.</p> <p>5 балів за додатки виставляються, якщо представлені дані за усіма методиками, які заплановані програмою курсу. За відсутність показників за однією методикою знижує оцінку на 0,5 бала. На 1 бал знижується оцінка за помилки у даних.</p> <p>Максимальна кількість балів – 40.</p>	
--	--	--